

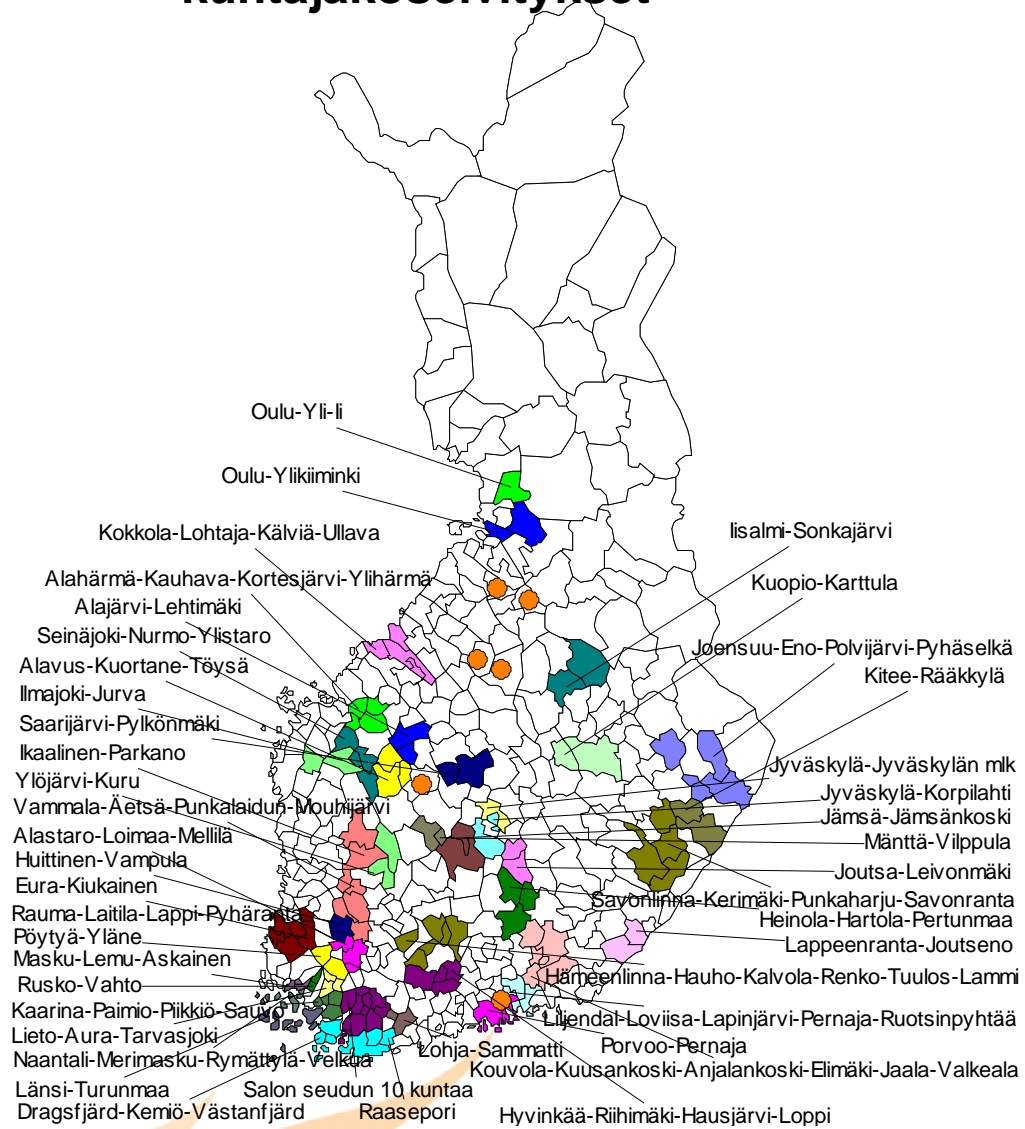
KUNTIEN TOIMEENPANOSUUNNITELMAT PARAS / SOTE

- **Huom!** kyseessä aivan alustavaa pika-analyysiä, tulokset tulevat vielä tarkentumaan
- Kuntien vastauksia on luettava myös rinnakkain. Näyttää siltä, että samaan yhteistoiminta-alueeseen kuuluvilla kunnilla saattaa olla erilaiset käsitykset mukaan tulevista kunnista, hallintomallista, mukaan otettavista palveluista ja myös aikataulusta.
- Vastauksissa on myös ristiriitaisuuksia ja tarkempi analyysi vaatii avointen vastausten läpikäymistä.

TAVOITTEENA PARAS
För det bästa

Kuntien yhdistymispäätökset ja käynnissä olevat kuntajakoselvitykset

Kuntien yhdistymispäätökset ja käynnissä olevat

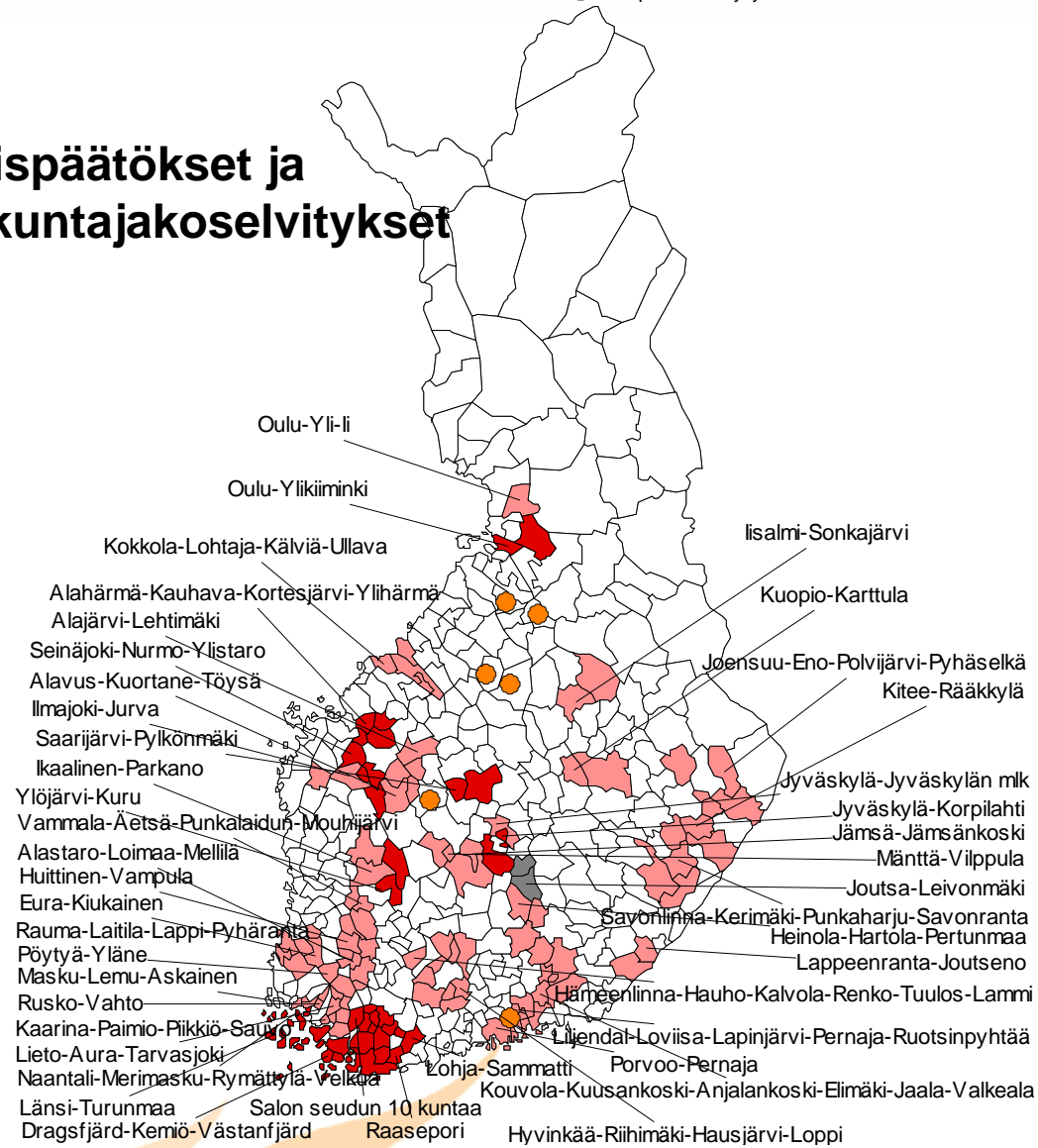
Kuntajakoselvitykset

För det bästa

		(267)		Kuopio-Karttula	(2)
	A lahärmä-Kauhava-Kortesjärvi-Ylihärmä	(4)		Lappeenranta-Joutseno	(2)
	A lajärvi-Lehtimäki	(2)		Lieto-Aura-Tarvasjoki	(3)
	A lastaro-Loimaa-Mellilä	(3)		Liljendal-Loviisa-Lapinjärvi-Pernaja-Ruotsinpyhtää	(4)
	A lavus-Kuortane-Töysä	(3)		Lohja-Sammatti	(2)
	Dragsfjärd-Kemiö-Västansfjärd	(3)		Länsi-Turunmaa	(5)
	Eura-Kiukainen	(2)		Masku-Lemu-Askainen	(3)
	Heinola-Hartola-Pertunmaa	(3)		Mänttä-Vilppula	(2)
	Huittinen-Vampula	(2)		Naantali-Merimasku-Rymättylä-Velkua	(4)
	Hyvinkää-Riihimäki-Hausjärvi-Loppi	(4)		Oulu-Yli-Ii	(1)
	Hämeenlinna-Hauho-Kalvola-Renko-Tuulos-Lammi	(6)		Oulu-Yli-Iiminki	(2)
	Iisalmi-Sonkajärvi	(2)		Porvoo-Pernaja	(2)
	Ikaalinen-Parkano	(2)		Pöytyä-Yläne	(2)
	Ilmajoki-Jurva	(2)		Raasepori	(3)
	Joensuu-Eno-Polvijärvi-Pyhäselkä	(4)		Rauma-Laitila-Lappi-Pyhäranta	(4)
	Joutsa-Leivonmäki	(2)		Rusko-Vahto	(2)
	Jyväskylä-Jyväskylän mlk	(1)		Saarjärvi-Pylkönmäki	(2)
	Jyväskylä-Korpilahti	(2)		Salon seudun 10 kuntaa	(10)
	Jämsä-Jämsänkoski	(2)		Savonlinna-Kerimäki-Punkaharju-Savonranta	(4)
	Kaarina-Paimio-Piikkiö-Sauvo	(4)		Seinäjoki-Nurmo-Ylistaro	(3)
	Kitee-Rääkkylä	(2)		Vammala-Äetsä-Punkalaidun-Mouhijärvi	(4)
	Kokkola-Lohtaja-Kälviä-Ullava	(4)		Ylöjärvi-Kuru	(2)
	Kouvola-Kuusankoski-Anjalankoski-Elimäki-Jaala-Vaalela	(6)			
	Epäselvyys				

■	V altuustot p ä ä t t ä n e e t y h d i s t y m i s e s t ä	(4 2)
■	S e l v i t y s k ä y n n i s s ä	(8 9)
■	V N p ä ä t ö s	(2)
●	E p ä s e l v y y s	

Kuntien yhdistymispäätökset ja käynnissä olevat kuntajakoselvitykset

YHTEISTOIMINTA-ALUEET

- Alle 20 000 asukkaan kuntia on Suomessa nykyisellään 363
- näistä 208:ssa on asukkaita alle 5000. Nämä pienimmätkin kunnat huolehtivat sosiaalihuollon tehtävistä tällä hetkellä lähes kokonaan yksin.
- Terveyskeskuksia on manner-Suomen kunnissa nykyisin yhteensä 237, joista väestöpohjaltaan alle puitelain mainitsemaan 20.000 asukkaan rajan terveyskeskuksia on 172 – eli melkoinen rakennemuutos on käynnissä.

MIKÄ ON YHTEISTOIMINTA-ALUEEN VÄESTÖPOHJA?

- Yhteistoiminta-alueen väestöpohja alle 20.000
35 kuntaa
- 20.000 tai yli: 264 kuntaa
- tyhjiä vastauksia 87: nämä tullaan myös tarkistamaan,
mukana isoja kuntia, jotka eivät mukana yt-alueissa –
mutta myös pikkukuntia, joiden vastaus puuttuu

Tiivistelmä pth:n ja sospalv järjestämissyksiköiden alustavasta kartasta

(mukana ei ole kuntaliitoskuntia, ei niitä, joilla vastaus on tyhjä tai ratkaisut ovat auki)

Tyypittely	Kuntia	Yksiköitä	Asluku yht
Uusia kuntaryhmittymiä	109	28	963000
Uusia ryhmittymiä "ison" ympärille	20	7	144000
Näissä mukana olevia "isoja kaupunkeja"	7	7	397000
Laajoja maakunnallisia organisaatioita	42	5	434000
Vanha, mutta "täydennetty" tk-kuntayhtymä	21	6	142000
Nykyisin toiminnassa olevia sos-terv organisaatioita	20	3	139000
Nykyisin toiminnassa olevia tk-kuntayhtymiä	56	16	406121
Isoja kaupunkeja, jotka jatkavat itsenäisinä	23	23	1964000
YHTEENSÄ	298	95	4589000

PERUSTERVEYDENHUOLLON LISÄKSI – MITKÄ SOSIAALITOIMEN PALVELUKOKONAISUUDET JÄRJESTETÄÄN YHTEISTOIMINTA-ALUEELLA?

- kaikki sosiaalitoimen tehtävät: 53 kuntaa
- koko sosiaalitoimi, päivähoidon asema vielä epäselvä: 12 kuntaa
- koko sosiaalitoimi päivähoitoa lukuun ottamatta: 70 kuntaa
- yksittäisiä sosiaalitoimen tehtäviä 101 kuntaa
- asiaa vielä selvitetään: 31 kuntaa
- Kuntaliitosselvitys menossa 92 kunnassa, joista valtaosa on alle 20 000 asukkaan kuntia. Näissä kunnissa sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaisuus näyttää säilyvän.
- Sosiaali- ja terveydenhuolto näyttää säilyvän toiminnallisena kokonaisuutena noin puolessa alle 20.000 asukkaan kunnista. Yhteistoiminta-alueita suunnittelevista kunnista kuitenkin noin puolessa päivähoito on jätetty peruskuntaan ja usein tähän liittyy myös mainita, että päivähoito on siirretty sivistystoimeen.

MITEN YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO JA TYÖTERVEYSHUOLTO JÄRJESTETÄÄN

- **ympäristöterveydenhuollossa** 243 kuntaa on tehnyt päätöksen yhteistoiminnan aloittamisesta. 104 kuntaa suunnittelee yhteistyötä, ei vielä päätöksiä. 45 kuntaa ei vastannut kysymykseen.
- analysointi jatkuu: näkökulmana on vertailu menossa oleviin ympäristöterveydenhuollon ja työterveyshuollon seutuhankkeisiin ja lisäksi arvioidaan kuntien yhteistyön seuturatkaisuja muihin sote-ratkaisuihin (yhtenäiset maantieteelliset alueet)

MILLÄ TAVALLA YHTEISTOIMINTA-ALUE MUODOSTETAAN?

- Järjestämisvastuu yhdellä kunnalla
(**isäntäkuntamalli**) 112 (ainoana vaihtoehtona)
- Järjestämisvastuu **kuntayhtymällä** 151 (ainoana vaihtoehtona)
- molemmat merkattu 29 (eli hallinnollista muotoa ei ole vielä ratkaistu)
- jatkossa vielä verrattava kuntien vastauksia yhteen: yt-alueen kuntien kannat eriävät
- vielä on tarkistettava yksitellen puuttuvat vastaukset

MISSÄ AIKATAULUSSA YHTEISTOIMINTA-ALUE TOTEUTETAAN

- yhteistoiminta-alue jo muodostettu tai muodostetaan viimeistään 31.12.2007: 53 kuntaa
- vuoden 2008 alusta: 26 kuntaa
- v 2009 alusta: 155 kuntaa
- v.2010 alusta: 27
- v.2011 alusta: 8
- v.2012 alusta: 5
- vuoden 2013 alusta: 10
- muusta ajankohdasta alkaen: 79 (lueteltu useita ajankohtia, muutos asteittainen tai asia ei vielä päätetty)
- tarkistetaan erityisesti nuo pitkälle tulevaisuuteen lykätyt
suunnitelmat

ESITTÄÄKÖ KUNTA POIKKEAMISTA ASETETUISTA VÄESTÖPOHJAVAATIMUKSISTA KUNTA TAI YHTEISTOIMINTA-ALUETTA MUODOSTETTAESSA VEDOTEN 5 § 5 MOMENTIN ERITYISOLOSUHTEISIIN?

- 43 kuntaa esittää poikkeamista väestöpohjavaatimuksista
- 4 kuntaa toteaa, että prosessi on vielä kesken ja mahdollisesti tullaan pyytämään lupaa poiketa väestöpohjavaatimuksesta
- 34 kuntaa ei ole vastannut lainkaan tähän kysymykseen

JOS KUNTA ESITTÄÄ POIKKEAMISTA VÄESTÖPOHJAVAAATIMUKSISTA, MIHIN 5 § 5 MOMENTIN ERITYISOLOSUHTEESEEN SE VETOAA?

- **36 kuntaa** vetoaa **pitkiin etäisyyksiin** (Alahärmä, Alajärvi, Enontekiö, Hailuoto, Halsua, Heinävesi, Ilomantsi, Inari, Juuka, Kalajoki, Kauhava, Kittilä, Kolari, Korsnäs, Korttesjärvi, Kemijärvi, Kuusamo, Lappajärvi, Lehtimäki, Muonio, Pelkosenniemi, Pello, Pihtipudas, Posio, Pudasjärvi, Ranua, Salla, Savukoski, Sodankylä, Soini, Taivalkoski, Tervola, Utsjoki, Viitasaari, Vimpeli, Ylitornio)
- **9 kuntaa** vetoaa **saaristoisuuteen** (Hailuoto, Juuka, Korsnäs, Kustavi, Maalahti, Naantali, Sulkava, Taivassalo, Vehmaa)
- **3 kuntaa** vetoaa suomen/ruotsin **kielellisiin oikeuksiin** (Kauniainen, Korsnäs, Maalahti)
- **4 kuntaa** vetoaa **saamenkieleen/kulttuuriin** (Enontekiö, Inari, Sodankylä, Utsjoki)
- vastauksien jatkoanalyysi täytyy vielä katsoa yhteen kuntaliitos/yt-alue tietojen kanssa, avovastauksia ei myöskään ole vielä analysoitu

MIHIN LAIN 6 §:SSÄ TARKOITETTUUN KUNTAYHTYMÄÄN (NYKYISIN SAIRAANHOITOPIIRI) KUNTA TULEE KUULUMAAN LAAJAA VÄESTÖPOHJAA EDELLYTTÄVIEN PALVELUJEN TURVAAMISEKSI?

- Vain muutaman kunnan kohdalla kyseeseen näyttäisi tulevan nykyisen sairaanhoitopiirin vaihto (Kiikoinen vaihtamassa Pirkanmaalta Satakuntaan, Punkalaidun ja Ruotsinpyhtää ratkaisevat sairaanhoitopiirin kun perusterveydenhuollon/kuntaliitos ratkaisu selviää, Mäntyharju ja Pertunmaa selvittelevät mahdollista vaihtoa Etelä-Savosta Päijät-Hämeeseen
- Vastauksissa näkyvät myös suunnitelmat maakunnallisesta sosiaali- ja terveystaloudesta (Länsi-Pohja, Etelä-Karjala ja Kymenlaakso).
- lisäksi yksittäisiä ehdotuksia tuli Etelä-Savon ja Lapin osalta nykyisten sairaanhoitopiirien yhdistämisestä. (Etelä-Savo+Itä-Savo, Länsi-Pohja+Lappi)

YHDISTETÄÄNKÖ SAIRAANHOITOPIIRI JA ERITYISHUOLTOPIIRI ALUEELLANNE?

- neljässä piirissä jo nykyisin sairaanhoitopiiri ja erityishuoltopiiri samassa kuntayhtymässä (Etelä-Karjala, Kainuu, Keski-Pohjanmaa ja Pohjois-Karjala)
- selvitystyö käynnissä 7 erityishuoltopiirin osalta: Etelä-Pohjanmaa (Eskoo), Keski-Suomi (Suojarinne), Lappi (Kolpene), Kymenlaakso, Pirkanmaa (Ylinen), Pohjois-Pohjanmaa (Tahkokangas), Satakunta (Antinkartano)
- vapaaehtoisina kuntayhtyminä jatkavat: Vaalijala, Varsinais-Suomi ja yhdistettynä Uudenmaan erityispalvelut ja Häme (Pääjärvi)
- Helsingin kaupungin oma erityishuolto jatkaa entiseen tapaan
- Ruotsinkielisten erityispalveluiden Kärkulla jatkaa vapaaehtoisena kuntayhtymänä

KESKEISIMMÄT KUNNAN/YHTEISTOIMINTA-ALUEEN PALVELUIDEN TUOTTAMISTAPOJEN MUUTOKSET TEHOKKUUDEN JA TUOTTAVUUDEN LISÄÄMISEKSI

- hallinnon keventäminen/päällekkäisyyksien karsiminen yt-alueen muodostamisessa
- kuntien välinen yhteistyö, erikoistuminen, työnjako
- sähköisten palveluiden kehittäminen, lisääminen
- tilaaja-tuottaja-malli
- tukipalveluiden eriyttäminen, ulkoistaminen, liikelaitostaminen
- ostopalvelujen lisääminen
- päivystyksen keskittäminen
- suurempien kokonaisuuksien muodostaminen (laboratorio, kuvantaminen, lääkehuolto, apuvälineet)
- kuntien yhteinen rekrytointi
- seudullinen palvelukeskus (henkilöstö- ja taloushallinto)
- palveluprosessien uudistaminen
- kolmannen sektorin hyödyntäminen

Miten 6 §:n kuntayhtymä kuntien vastausten perusteella (8/2007) edistää alueellaan terveyden, toimintakyvyn ja sosiaalisen turvallisuuden huomioon ottamista?

- Sosiaalipoliittista näkökulmaa ja yhteistyötä muiden tahojen kanssa nostettu esille vain muutamissa vastauksissa
- Vakiintunut yhteistyö kuntien ja sairaanhoitopiirin välillä ja hyvät toimintakäytännöt näkyvät vastauksissa (tavoitteet, vastuut ja rakenteet, seuranta)
- Muutamissa vastauksissa kuvattiin terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä pelkästään kunnan toimintana, tai vain erityispalveluita

MITEN JATKETAAN ETEENPÄIN

- vastauksien analysointi jatkuu
- runsaasti on vielä puuttuvia ja epäselviä vastauksia, jotka vaativat tarkennuksia kunnilta
- erikseen tutkitaan kunnat, joiden käsitys yhteistoiminta-alueesta on sairaanhoitopiiriltä tilaaminen
- lisäksi on tarkistettava järjestäminen/tilaaminen/tuottaminen – vastauksissa on epäselvyyttä
- **STM ja Kuntaliiton yhteinen SOTE-TYÖKOKOUS
9-10.10.2007 kuntien sote-johdolle**
- **lokakuulla vastaukset kunnille**